

թեան պետի միտքը, ինքն եւս խորամանկութեամբ հաստատեց նրա ասածը.

— Այո՛, այո՛, պարոն բժշկապետը մեր նահանգում մեր պատուելի հիւրն է: Մենք պետք է ամեն հնարներ գործ դնենք՝ դիւրացնելու նրա ուղեւորութիւնը եւ ամեն վտանգից ապահովելու, թէեւ այդ մեր նահանգում պատահել չէ կարող:

— Շնորհակալ եմ ձեր ուշադրութեան համար, վսեմաշուք տէր, — ասաց Ասլանը հեռուից գլուխ տալով: — Դուք այնքան բարի էք եւ այնքան ողորմած գտնոեցաք դէպի ինձ, որ ես մինչեւ անգամ պետք չունեցայ Արզրումի նահանգապետի յանձնարարական նամակը առաջուց ներկայացնել ձեզ, տեսնելով, որ դուք, առանց յանձնարարականի եւս, ցոյց էք տալիս ամեն պատրաստականութիւն օգնելու ինձ:

Փաշայի մտւտ երեսի վրայ երեւաց ապշութեան նման մի բն: Նա, ծածկելով իր խռովութիւնը եւ կեղծ ուրախութիւն ցոյց տալով, բացագանչեց.

— Միթե՞: Ա՛խ, պարոն բժշկապետ, դուք չափազանց համեստ էք գտնուել, դուք զրկել էք ինձ իմ բարեկամի նամակից. Արզրումի նահանգապետը իմ ամենալաւ բարեկամն է:

— Այդ նամակը ես պահել էի, որ այստեղից մեկնելու միջոցին յանձնեմ ձեզ, — ասաց Ասլանը իր թղթապահի միջից մի փոքրիկ նամակ դուրս բերելով: — Բայց որովհետեւ խօսք եղաւ, ես այս րոպէում կը յանձնեմ ձեզ:

— Խնդրեմ, խնդրեմ, — բացագանչեց փաշան եւ առեց նամակը:

Փաշան լսելի ձայնով կարդաց հետեւեալ տողերը. —

«Այս նամակը Ձեզ ներկայացնող ֆրանսիացի երեւելի բնագետ եւ բժշկապետ պարոն Քարլ Ռիսմանը իր ուսումնական հետազօտութիւնների համար անցնելու է Վան քաղաքով դէպի Բաղդադ, իսկ այստեղից՝ Յնդկաստան: Յուսով եմ, որ, կատարելով իմ խնդիրքը, Դուք այնքան բարի կը լինեք, ողորմած տէր, որ նրա ուղեւորութեան համար կը տնօրինեք բոլոր պարտ ու պատշաճ կարգադրութիւնները, որպէսզի գիտնական ճանապարհորդը դիւրութիւններ ունենայ թե՛ իր նպատակին հասնելու եւ թե՛ իր ուղեւորութեան ժամանակ հանգիստ ու ապահով լինելու: Որի համար կը մնամ Ձեզ միշտ շնորհապարտ» եւ այլն:

— Բարեկամս հենց իր ձեռքովն է գրել, — ասաց փաշան նամակը կարդալուց յետոյ: — Ես պատրաստ եմ ամեն կերպով դիւրացնել ձեր ուղեւորութիւնը, պարոն բժշկապետ: